

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 6/23

V Lucemburku dne 12. ledna 2023

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-356/21 | TP (Audiovizuální editor pro veřejnoprávní televizi)

Sexuální orientace nemůže být důvodem k odmítnutí uzavřít smlouvu s osobou samostatně výdělečně činnou

Směrnice o rovném zacházení v zaměstnání a povolání, která se vztahuje na širokou škálu profesních činností, stanoví obecný rámec pro boj proti diskriminaci mimo jiné na základě sexuální orientace

V letech 2010 až 2017 osoba samostatně výdělečně činná připravovala audiovizuální sestřihy, propagační trailery a upoutávky pro sebepropagační vysílání společnosti TP, která v Polsku provozuje celostátní veřejnoprávní televizní stanici. Tato spolupráce byla založena na řadě po sobě jdoucích krátkodobých smluv o dílo, které tato osoba uzavřela se společností TP v rámci své samostatné hospodářské činnosti.

V prosinci 2017 tato osoba samostatně výdělečně činná a její partner zveřejnili na YouTube vánoční hudební video propagující toleranci vůči párům stejného pohlaví. Krátce po zveřejnění tohoto videa společnost TP jednostranně zrušila služby této osoby a následně s ní neuzavřela žádnou novou smlouvu o dílo.

Tato osoba, která měla za to, že se stala obětí diskriminace na základě sexuální orientace, podala žalobu na náhradu škody k Obvodnímu soudu pro hlavní město Varšavu ve Varšavě (Polsko). Uvedený soud si klade otázku, zda situace, o kterou se jedná v původním řízení, spadá do působnosti směrnice 2000/78/ES o rovném zacházení v zaměstnání a povolání¹. Dále se vnitrostátní soud táže, zda tato směrnice brání vnitrostátní právní úpravě, která na základě svobodné volby smluvní strany z ochrany proti diskriminaci, která má být touto směrnicí poskytnuta, vylučuje situaci, kdy je odmítnutí uzavřít nebo prodloužit smlouvu s osobou samostatně výdělečně činnou založeno na sexuální orientaci dané osoby.

Soudní dvůr v rozsudku² z dnešního dne rozhodl, že pojem „podmínky přístupu k zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo k povolání“, který vymezuje profesní činnosti, jež spadají do působnosti směrnice 2000/78, musí být chápán v širokém smyslu tak, že zahrnuje přístup k jakékoli profesní činnosti bez ohledu na její povahu a charakteristiky. Toto pojetí vyplývá nejenom ze znění směrnice 2000/78, ale je rovněž potvrzeno jejími cíli. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že **cílem směrnice 2000/78 je odstranit z důvodů společenských a veřejných zájmů všechny diskriminační překážky přístupu k prostředkům obživy a schopnosti přispět společnosti prací, bez ohledu na právní formu, na jejímž základě je tato práce vykonávána**. Nicméně vzhledem k tomu, že na činnosti, které spočívají v pouhém dodání zboží nebo služeb jednomu nebo více příjemcům, se tato směrnice nevztahuje, upřesnil Soudní dvůr, že je třeba, aby profesní činnosti, na které se vztahuje směrnice 2000/78, byly skutečné a byly vykonávány v rámci právního vztahu, který se vyznačuje určitou stabilitou. Předkládajícímu soudu přísluší posoudit, zda dotčená činnost toto kritérium splňuje.

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2000, L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

² Viz také stanovisko generální advokátky Čapeta ve věci [C-356/21](#) TP (Audiovizuální editor pro veřejnoprávní televizi) a tisková zpráva č. [145/22](#).

Stejně tak pokud jde o pojem „podmínky zaměstnání a pracovní podmínky včetně podmínek propouštění a odměňování“ ve smyslu směrnice 2000/78, Soudní dvůr konstatoval, že tento pojem musí být rovněž vykládán v širokém smyslu tak, že zahrnuje podmínky použitelné na jakoukoli formu zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti, a to bez ohledu na právní formu, ve které je činnost vykonávána. Pokud jde dále o pojem „propuštění“, Soudní dvůr připustil, že i **osoba vykonávající samostatnou výdělečnou činnost může být nucena tuto činnost ukončit kvůli svému smluvnímu partnerovi, a ocitnout se tudíž ve zranitelné situaci srovnatelné se situací propuštěného zaměstnance**. S výhradou posouzení předkládajícím soudem dospěl Soudní dvůr k závěru, že rozhodnutí neprodloužit smlouvu z důvodu sexuální orientace smluvní strany spadá do působnosti směrnice 2000/78.

Pro případ, že by předkládající soud dospěl k závěru o existenci diskriminace, měl Soudní dvůr za to, že nemůže být odůvodněna jedním z důvodů uvedených v čl. 2 odst. 5 směrnice 2000/78, který zavádí výjimku ze zásady zákazu diskriminace. Soudní dvůr v tomto ohledu poznamenal, že ačkoli polská právní úprava podle všeho chrání práva a svobody ostatních lidí, konkrétně smluvní svobodu, není k zaručení této svobody nezbytná.

Podle Soudního dvora skutečnost, že polský zákonodárce stanovil řadu výjimek ze svobodné volby smluvní strany, svědčí o tom, že měl sám za to, že diskriminaci nelze považovat za nezbytnou k zajištění smluvní svobody v demokratické společnosti. Soudní dvůr konečně připomněl, že **kdyby se připustilo, že smluvní svoboda umožňuje odmítnout uzavřít s osobou smlouvu z důvodu sexuální orientace, byly by směrnice 2000/78 a zákaz jakékoli diskriminace na základě takového důvodu zbaveny svého užitečného účinku**.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

